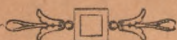

B 3782

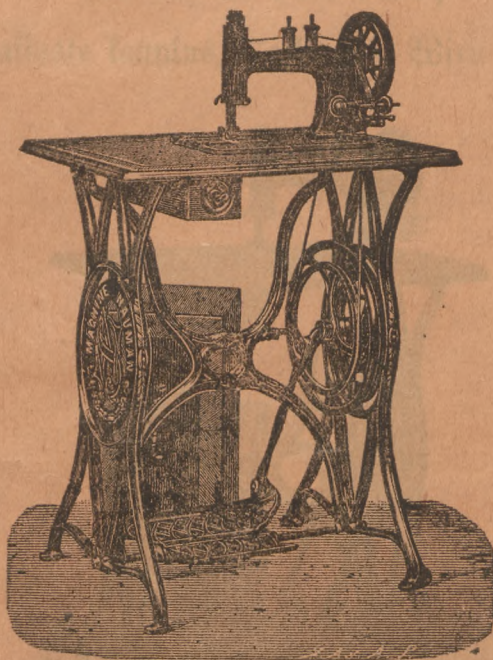
467A

Suhataja

Singeri wärgiga masinatele.

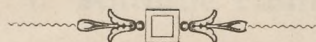

Fr. Nicolai,
Sõbluse masinate kauplus, Tallinnas,
Nõu naitisai Nr. 337.

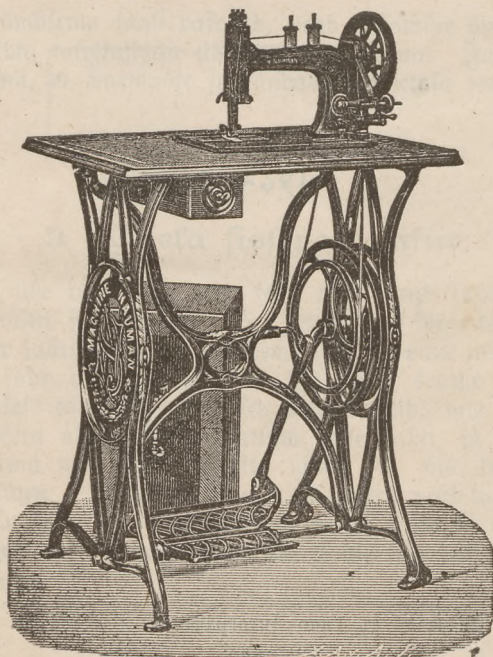
Suhataja

Singeri wärgiga masinatele.

Fr. Nicolai,

Šmbluse masinate kauplus, Tallinnas, Wiru mültsal № 337.

Знаменити

Сингери твѣрѣни истребители

Я. Матизена

Дозволено цензурою. — Дерптъ, 9-го Февраля 1890.

ПРИКАЗЪ Н. Крестовиди стн.
Сингери твѣрѣни истребители
Архивъ Дерптъ

1964:905

Печатано въ Типо-Литографіи Г. Матизена.

1890.

1. Ajamise rihtm.

Ajamise rihtm peab alati parajaste pingul olema; kui tema peaks aega mööda lüdwale minema, siis peab otjast tükike ära lõigatud saama. Wäga liiga pingul ei tohi rihtm ka olla, siis käib masin raskesti.

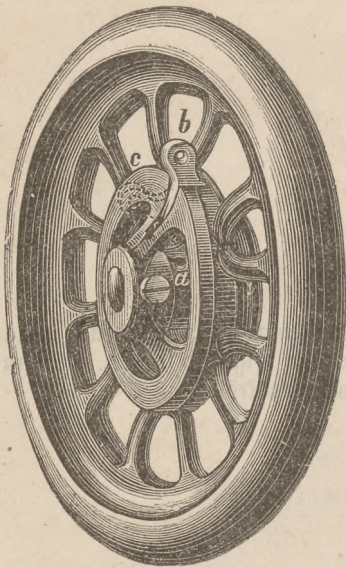
2. Tallapuu.

Enne kui õmblema saab hakatud, peab tallamine õpitud saama, masin peab ühetasa, ilma takistamata ümber aetud saama. Jalgu peab nii tallapuu peale panema, et warwaste ja kandadega ühetasa joont wõib anda.

3. Nõela sissepanemine.

Nõelal on ühe külle peal pikk, teise külle peal lühikene soon. Nõel saab järgmisel wiisil sisse pandud: Sea nõela kang kõige kõrgema koha peale, keera nõela fruum lahti, wõta nõel pahema kätte ja pane nõela klamri wahele, nõnda et pikem soon oma poole jääb, siis keera fruum kinni. Siis telli nõela kang natuke alamale nii et see pöigiti kriibs mis nõela kangi peal weel näha on, keera nõela klamri fruum jälle lahti, ja telli siis nõel nii, et pool nõela filma weel üle tihplatte näha on, siis keera nõela fruum tugewaste jälle kinni. Nõela sissepanemise juures peab waatama 1) et nõel keht tihplatti auku käib 2) et nõela soon mitte wiltu ei ole 3) et nõel ka mitte wäga kõrges ega ka wäga madalas ei ole siis teeb masin niidi katki ja jätab tihid maha.

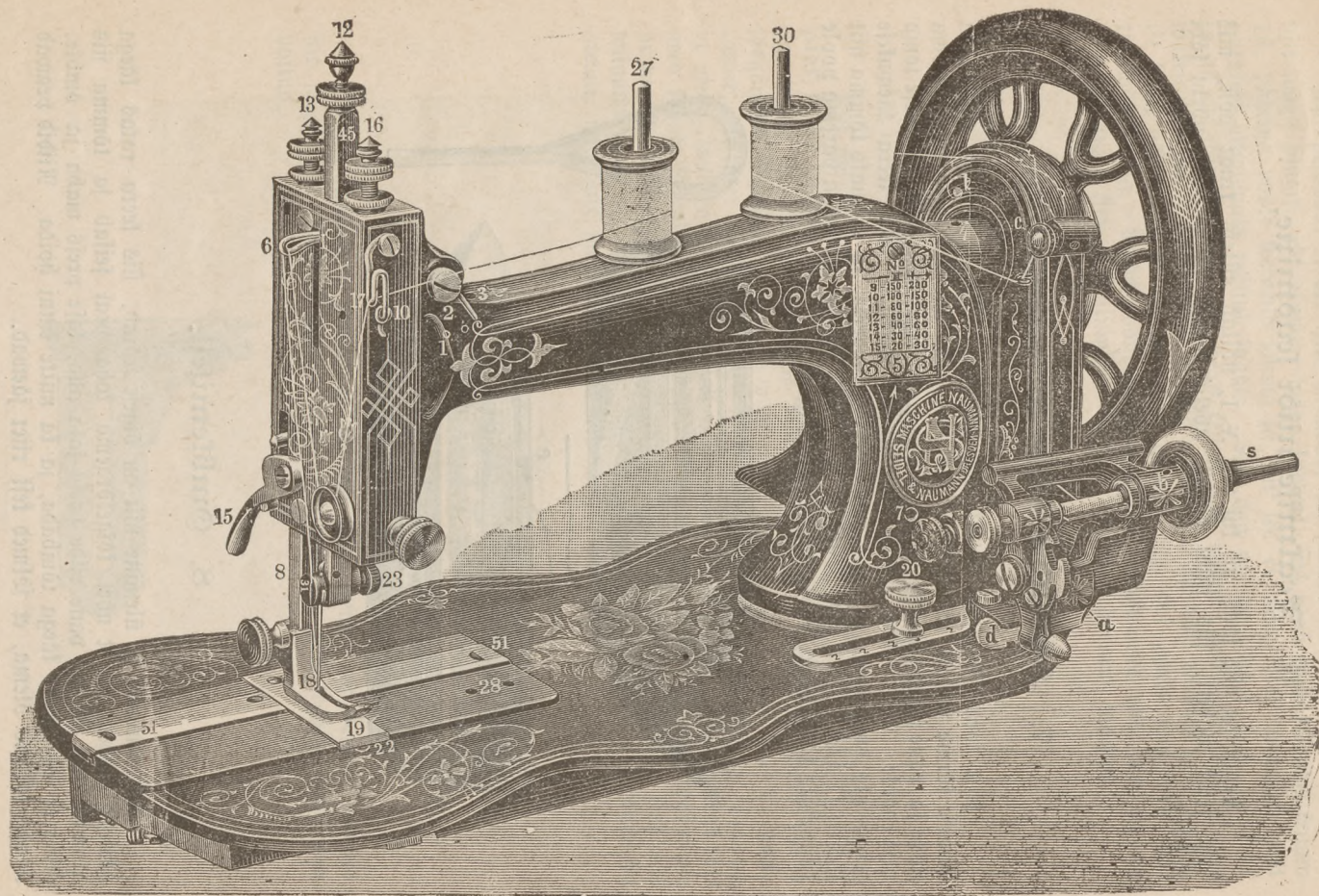
4. Poolimise tarwis ratta lahti tellimine.

Rui on tarwis poolitada, siis saab see haak b maha tõmmatud, selle läbi käib siis ratas üksi; Smblemise tarwis saab haak jälle tagasi lükatud. Ratta külles a on üks auk ühe punase kriibsu juures, mis ka elitud peab saama.

5. Isepoolitaja.

Niit saab kudas pilt näitab väikest traat rõngast, siis kahe scheibe wahelt läbi pandud. Siis wõta pool kätte pista niidi ots pooli august läbi ja pane pool poolitaja sisse nii et pooli augu pool ots kummi ratta pole tuleb. Wajuta triikli a, peale et niidi preß ülesse läheb, ja lütka kummi ratas wasta juurt ratast.

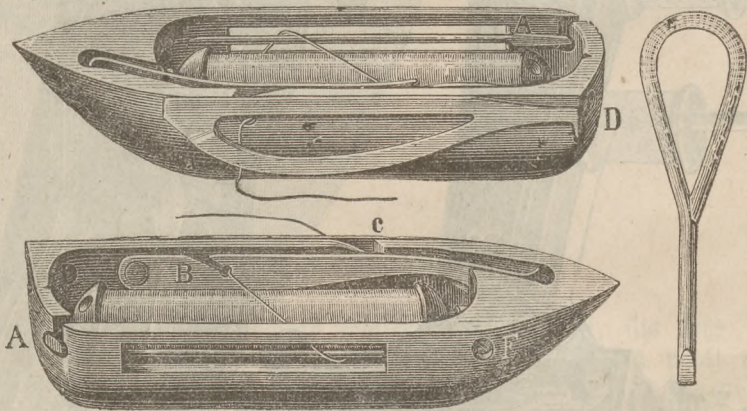

6. Pealmise niidi seadmine.

Pealmine niit saab nii kui pilt № 1, näitab esiteks traat õõsi, mis kahe seibi wahelt, siis niidi andja, nõela klamri ja wiimaks nõela läbi pandud.

7. Laewukese sisse niidi panemine.

Niit saab järgmisel wiisil sisse pandud. Võta laewuke pöidla ja esimese sõrme wahel nii et tõmp ots oma pool on, siis võta pool parema kätte ja pane teda laewukese sisse nii et augu pool ots jääb laewukese tomp otja poole. Siis võta niit ja pane ümber wetru A otja, keera laewukese teraw ots oma poole ja pane niit wedru B wahel, ja wiimaks tõmma niit wedru C alla. Niit saab kruuwist F kõrwal seiswa wõtmega parema poole kinnimale ja pahema poole lödmemale tellitud.

8. Ömblemisest.

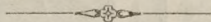
Kui alumine ja ülemine niit on õigesti seatud, siis keera ratas käega ütsford ümber, nii et nõel kõigekõrgema koha peal seisab ja tõmma siis alumine niit ülesse, pane riide press jala alla, lae press maha ja ömble. Riidet ei tohi mitte käega tõmbada, ja ka mitte kinni hoida. Niidid peawad nõnda tellitud olema, et sõlmed kest riidet jäewad.

Kui pealpool ei ole ilus tikandus, on sõlmed näha, siis on pealmine niit wäga pingul, ehk alumine wäga lõdwal, siis peab niidi tellimise fruum 16. pahema poole keeratud saama ja kui see ei aita, siis laewukese niit natukese pingumale tellitud saama. Kui aga on peal pool ilus tikandus ja all on sõlmed näha, siis peab fruum 16. parema poole keeratud ehk laewukese niit wähe lõdvamale tellitud saama. Tikanduse tellimist peab igaüks ise hästi oskama ja ei ole see ialgi masina süi, kui peaks mõnikord fant tikandus olema. Niidid wõiwad all ja ülewal ühesugused olla, aga ilusam tikandus tuleb siis, kui alumine niit üks NN jaab peenem wõetud.

9. Puhastamisest ja määrimisest.

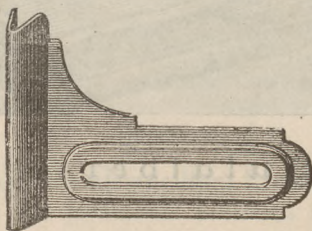
Kui masina peal jaab hommituist õhtani tööd tehtud, siis peab ta ka paar korda päewas elitud saama mitte palju korraka, waid parem tihti aga wähe; 2 tilka iga õerumise kohta on küllalt. Määritud peab masin järgmistes kohtades jaama: 2 wõlli auk, naela tang, süda nr. 1, amb-rattad, ektšenter a, laewukese tee h, riide lütkaja g ja f, platte l. Tallpuu ja weiw, wunkratta wõlwi otšad. Kui masin käib raskeste siis jaawad kõik need kohad Petroleumiga puhastud. Masina määrimise tarwis ei tohi mitte prowanks, ehk poomõli wõetud saada, sest nendel on tõrwa jaud sees mis wiimaks masina kinni panewad, waid peab puhastud õmbluse masina õli olema, mis igas masina poes saada on.

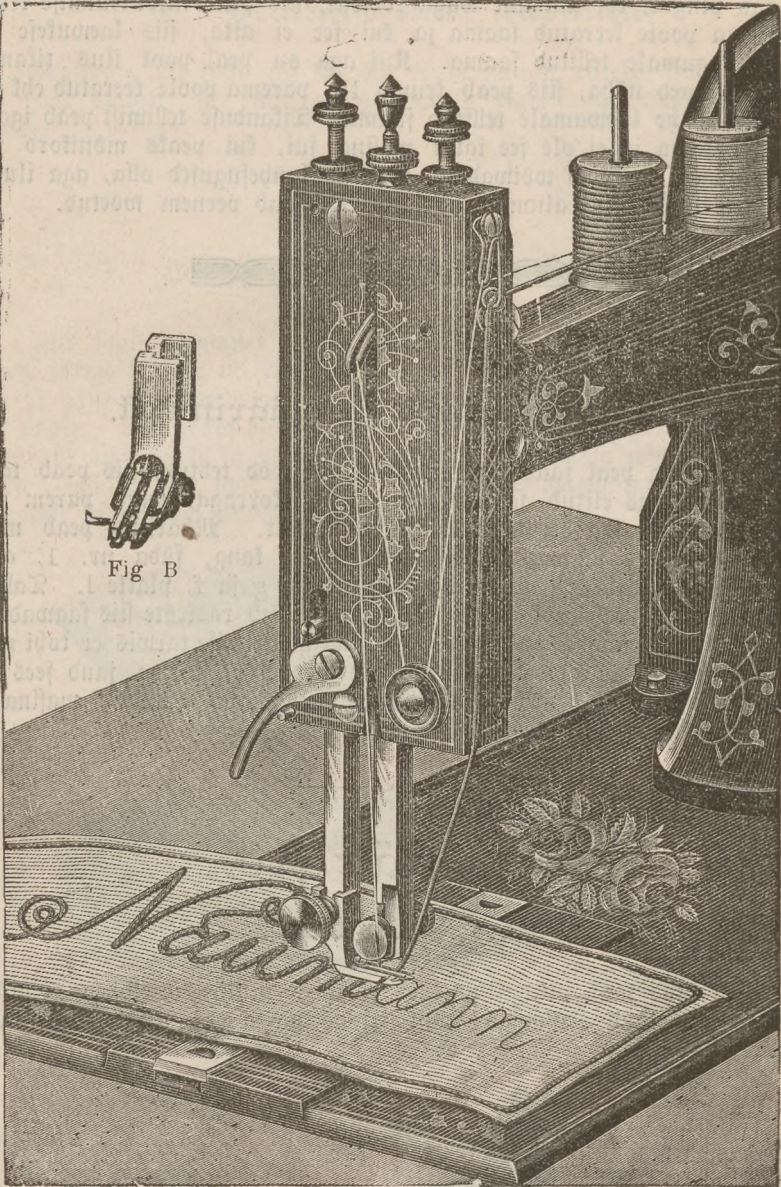

Abi wärgid.

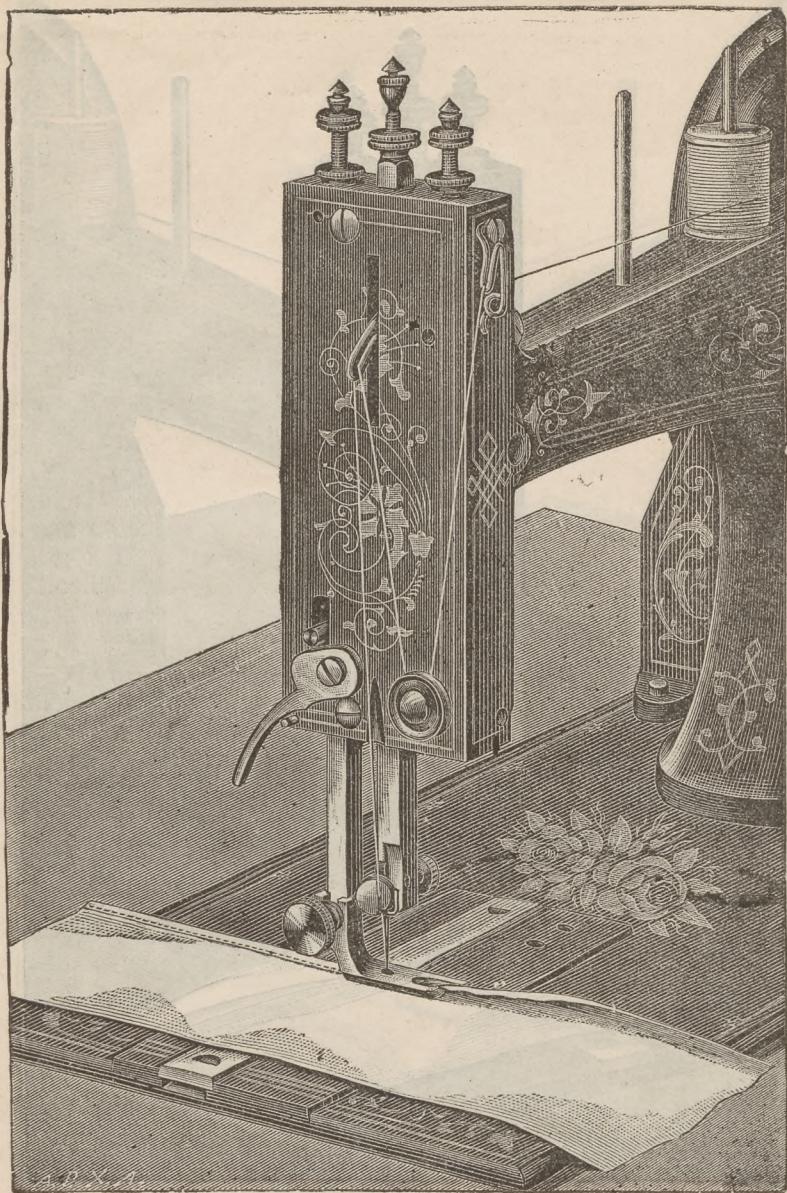
10. Wiiru laud.

Wiiru laud jaab pruugitud kui on ääre pealne otšekohene õmblus, siis jaab wiiru laud fruumiga kinni fruumitud ja tööd wastu wiirulauda hoitud.

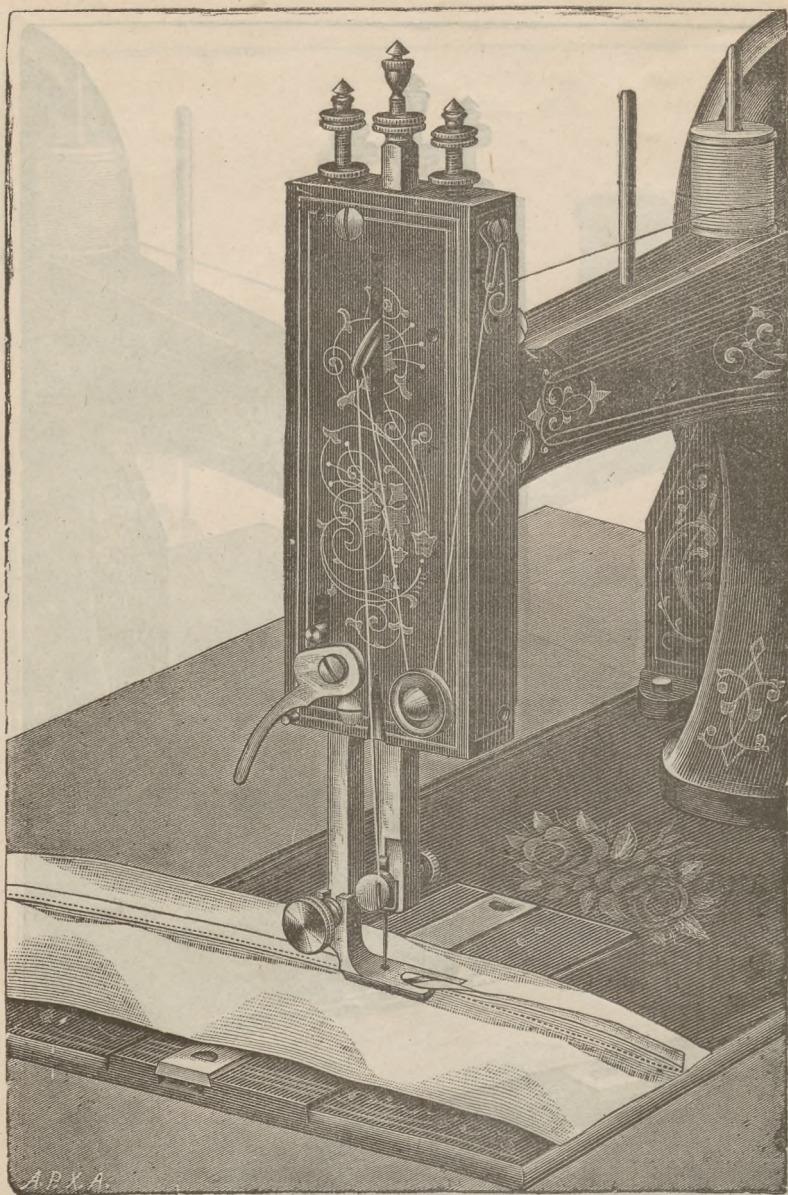

Sutasheria.

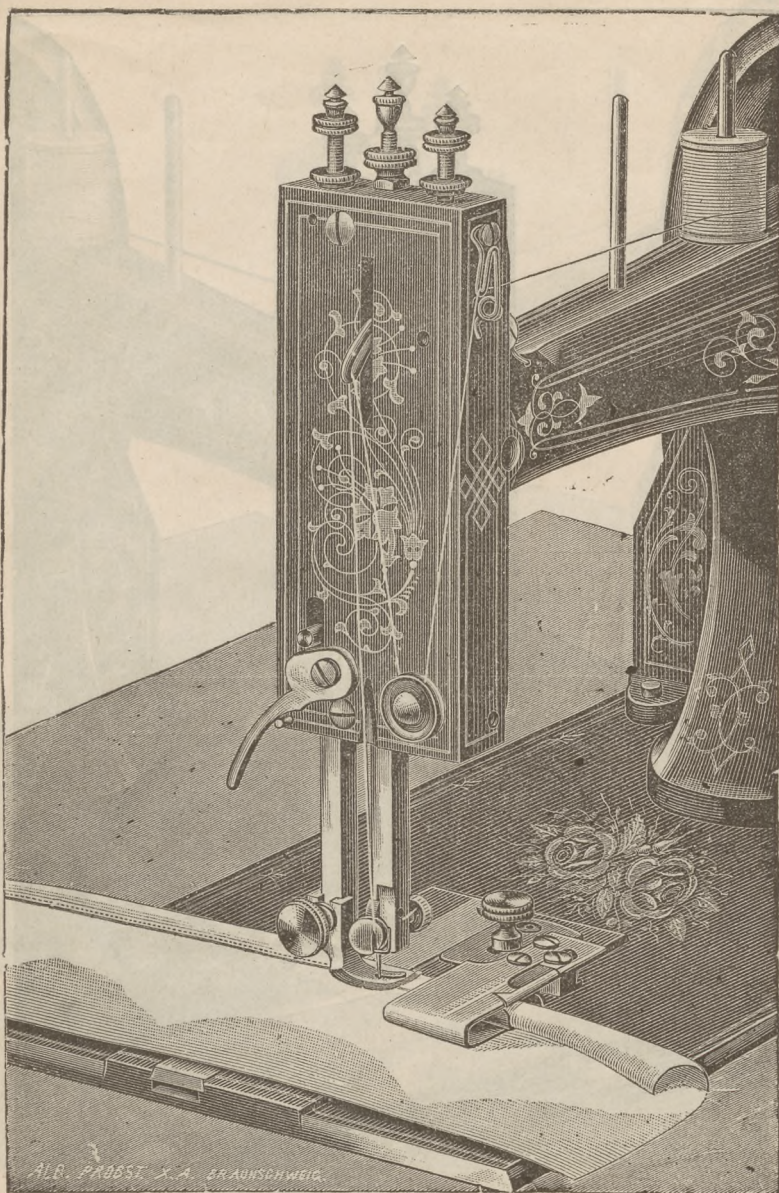
11. Põlistaja.

Põlistaja saab press jala asemele kinni kruuvitud. Riide katatus saab kahetordseks keeratud ja siis sedamoodi põlistaja wahela alt ülesse pandud.

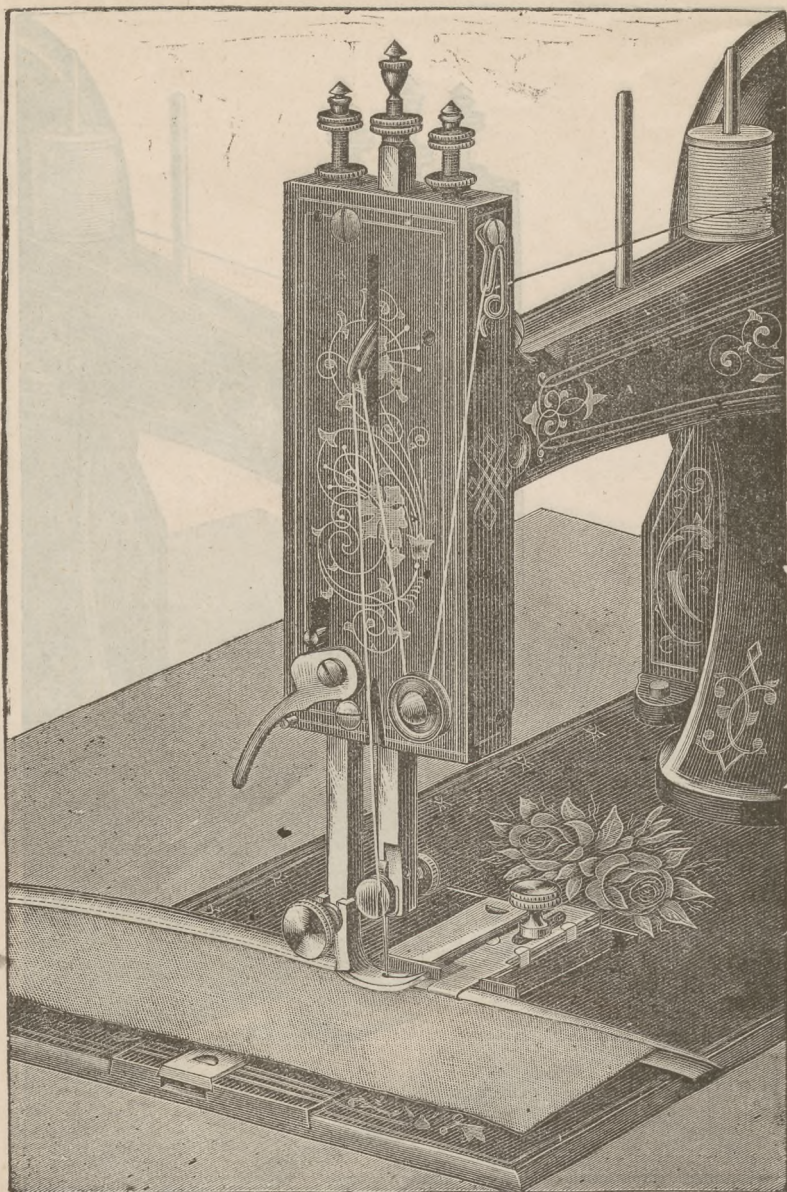
12. Kapper.

Riided saavad üksteise peale nii pandud, et alumise riide serw natu-
kene teise alt välja paistab. See alumise riide serw saab kappiga ja wahela
pandud ja nii läbi õmmeldud. Kui üksford on õmmeldud siis tee riide
lahti, pane serw teist korda wahela ja õmble jälle läbi.

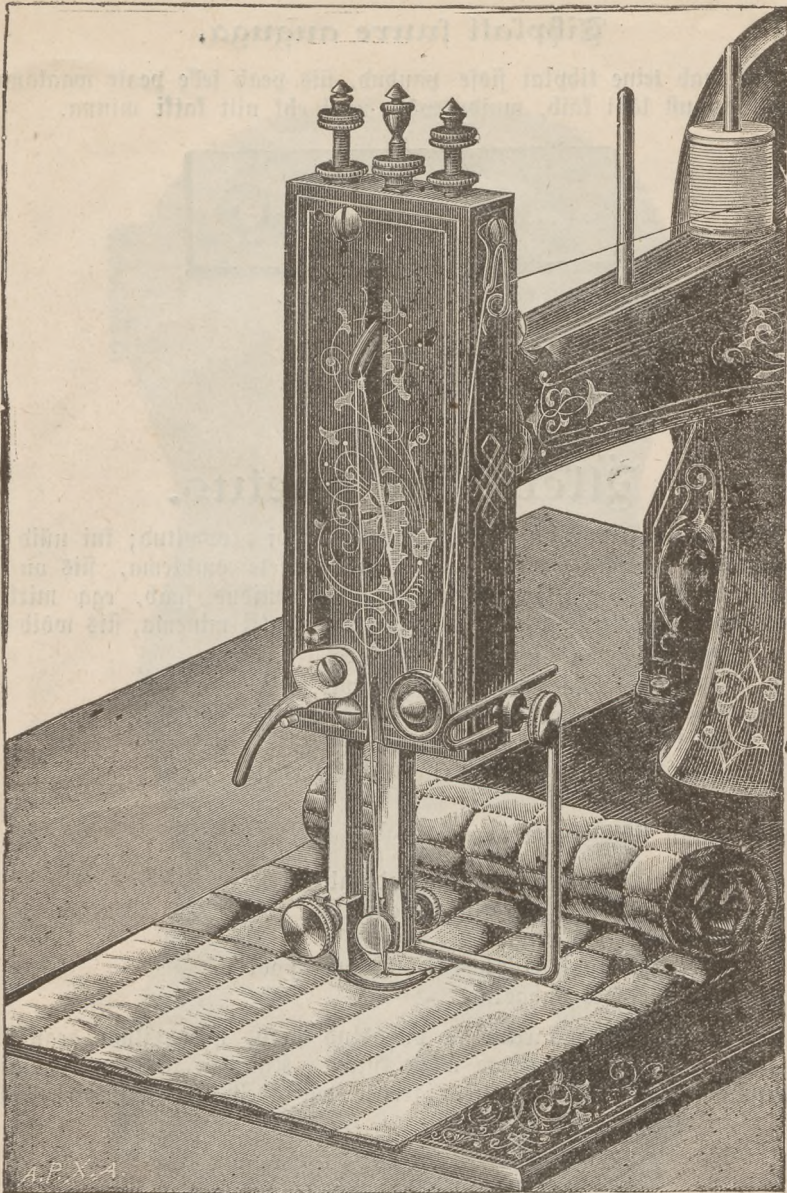
13. Muudetam palistaja.

See palistaja saab niisamuti kui linial kinni kruuwtud. Riidel saab hakatus kahelordselt waele pandud. Kui on tarwis laiem eht kitsam palistus teha, siis saab esimene kruu lahti keeratud ja tseier selle numbri peale lükatud kus tarwis on.

14. Paelutaja.

Pael saab esiteks wärgi sisse pandud, nii et serwad kontsude sisse tulewad, siis pane riide wähele ja kruuwi wärgi masina külge kinni nii kui linial.

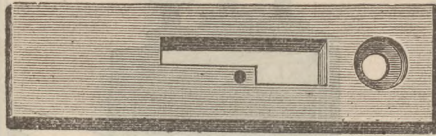

15. Waterimise linial.

Selle wärgiga wõib waterida ilma et kriipsud ette tõmmatud jääwad. Wärt saab liniali kruuga nli kui pilt näitab, kinni kruuwitud.

Tihplatt suure auguga.

Kui saab teine tihplat sisse pandud, siis peab selle peale vaatama et nõel keß august läbi käib, muidu võib nõel ehk niit katki minna.

Üleüldine õpetus.

Kõik masinad saavad enne ärasaatmist läbi proovitud; kui niid kaua aja pruukimise pärast, ei peaks masin mitte diete õmblema, siis on aga parem kui masin kauplusesse järelvaatamiseks viidud saab, ega mitte ise masinat lahti kiskuma hakata. Kui niit peaks katki minema, siis võib olla:

1. Riit on väga pingul.
2. Nõel on väga peenike niidi tarwis.
3. Nõel ei ole õigeste jões, väga kõrgel ehk madalal.
4. Nõel käib tihplati augu serva külles.
5. Riide lüfaja ei tõmma riidet õigeste edasi.

Kui masin tihid maha jätab:

1. Nõel on väga kõrgel ehk madalal
2. Nõel on kõwer ehk väga peenike
3. Laevukese ots on tõmp
4. Nõela pit soon ei ole otsekõhe oma pool
5. Masin ei ole puhastud.

Kui masin tihti määritud ja puhastud saab, mitte ilma aegu ühte puhku lahti kistud, siis ta väga vähe kulub. Kui aga peaks miski ükshilud jaud tarwis tulema, siis võib neid järel seiswa tabelli järel kauplusest tellida.

